

REDACTIE
en
ADMINISTRATIE
GENT
GARENPLAATS

Ongeteekende brieven
worden niet opgenomen

DE LANDBOUWER

VOLKS-WEEKBLAD VOOR DEN BUITEN

ABONNEMENTSPRIJS :
VOOR ZES MAANDEN
75 Centiemen

AANKONDIGINGEN :
Prijs volgens Tarief
Voorop betaalbaar

SLECHTE GAZETTEN.

De Landbouwer, waarvan nog maar eenige nummers uitgekomen zijn, is nu ook al een slechte gazet; 't is alzoo niet moeilijk, sommige menschen die zeggen dat liegen zonde is, zegden al dat ons blad eene slechte gazet was van vóór dat het uitgekomen was. Anderen die het blad nooit gelezen hebben, roepen ook al dat het slecht is en willen aan de boeren verbieden het te lezen.

Dat is belachelijk dat, en het bewijst wel dat De Landbouwer zoo slecht niet is als zij wel willen doen gelooven, maar dat zij meenen hem alzoo uit de handen van de buitenlieden te krijgen. Indien De Landbouwer immers slecht was, zouden de proprietarissen en de pastoors niet van doen hebben het zoo dikwijls te zeggen, de lezer zou zelf wel gewaar worden dat de gazet niet deugt en zou ze van zelfs uit zijn huis smijten, want het slecht verbiedt zijn eigen. Men heeft niet van doen van te verbieden van rotte aardappelen te eten. Evenzoo is het gesteld met de gazet; als ze slecht zijn, laat men ze staan.

Maar waarom zou De Landbouwer slecht zijn?

Wat vertelt hij zoo al?

Dat de boeren die tarwe zaaien, met hun zweet hunne akkers vruchtbaar maken, tarwe oogsten, tarwe dorschen, en zelve maar een stuk zwart brood krijgen.

Is dat slecht? Neen, want 't is de waarheid.

Dat de buitenlieden vee kweken, malsche kalveren, kloekke ossen en fijne varkens, en dat zij zelve nooit, of bijkans nooit iets van dat lekker vleesch op hun tafel krijgen.

Is dat slecht? Neen't want 't is de waarheid.

Dat de boeren fijn fruit kweken en er schier niet mogen aankomen.

Dat de boeren de hazen en keuntjes niet mogen schieten die hunne oogsten vernielen.

Is dat allemaal slecht? Zeker neen't, want 't is de waarheid.

Dat de boeren fijn vlas winnen en zelve met moeite grof katoen kunnen dragen.

Dat de boeren warme wol van hunne schapen trekken en zelve zonder warm wintergoed loopen en hunne kinderen in den winter in een koud bed slapen.

Is dat allemaal slecht? Neen't, want niemand zal het tegenspreken.

Waarom is De Landbouwer dan slecht?

Wel, als gij de rijken wilt gelooven en al diegenen die voor hen partij trekken, dan is onze gazet slecht omdat zij zeggen duist dat die malsche kalveren, dat kloek ossenvleesch, dat lekker varkensvleesch, die goede boter, dat lekker fruit meestendeel opgeëten worden door menschen die te lui zijn om eene hand uit te steken naar werken.

En nochtans is het de waarheid.

Omdat onze gazet schrijft dat uw fijn vlas, uwe warme wol moeten dienen om kleerkens te maken voor rijke dames, die zelfs te lui zijn om zelve hare eigen kinderen op te kweken.

En nochtans is het zoo.

Maar waarom De Landbouwer vooral slecht is, is dat al de arbeid, al de ontbering, al het lijden van den boer moeten dienen om aan den baron zijnen pacht te

betalen, die hij dan in luiheid en ondeugd kan verteeren en verbrassen.

Waarom onze gazet vooral slecht is, is omdat zij reclameert dat de zonen van de rijken zich met het geld van den boer, kunnen vrijkoopen van den dienst, terwijl de boerenjongens mogen optrekken, om in geval van nood.... het goed van de rijken te verdedigen.

Waarom zij nog vooral slecht is, is omdat zij het schande heet dat de menschen zulke hooge lasten moeten betalen, (en dat al de lasten het meest op de armen drukken) om schandalige traktementen te betalen aan koning, ministers, bisschoppen en generaals.

Waarom zij nog vooral slecht is, is omdat zij durft zeggen dat de boerenmensch zoo goed is als de heer van 't kasteel of de pastoor, dat zij menschen zijn en als menschen moeten behandeld worden, omdat zij zegt dat de pachten te hoog en de verdiensten te klein zijn, — en dat daar, kost wat kost, verandering moet in komen.

Daarom is De Landbouwer eene slechte gazet, want die dingen hooren de heeren niet gaarne zeggen.

En niet zonder reden, want zij, zij wenschen geene verandering.

Wat zegt gij er van, lezer, is De Landbouwer eene slechte gazet? PATRICK.

Middelen om zich van de Insecten te ontlasten.

De schadelijkste dieren, die zich met ongelooflijke snelheid vermenigvuldigen zijn voorzeker de insecten. Deze beschadigen het zaad gedurende het tijdstip van den bloei, gene vallen den zaadlob aan; andere vernietigen het zaad wanneer de oogst binnen gehaald is; weer andere zijn vijanden van onze hoven; eindelijk zijn er die de huisdieren en zelfs den mensch aanvallen.

De rupsen, de vlinders, de slakken, de huisslakken, de witte worms, de aardvlooien, de bladluizen, de wespen, de horzels, de oormworms, de korenworms, veroorzaken ongelooflijke schade in onze hoven en velden.

Men moet al de rupsen die men ontmoet dooden, en de eiers vernietigen gedurende den winter. Een krachtig middel om ze te vernietigen bestaat in het doen branden van nat strooi of droog gras onder den boom die rupsen bevat, zij kunnen den rook niet verdragen en laten zich van den boom vallen. Men moet van tijd tot tijd de jonge boomen onderzoeken en ze van de opgerolde bladeren ontdoen die gewoonlijk kleine rupsen bevatten.

Het beste middel om een boom van die lastige bezoekers te onthouden bestaat in het verwen van eene breede ring met teer rond den stam van den boom.

De Vlinders, en inzonderheid de witte vlinders, moeten gedood worden, want zij leggen op de planten en boomen eene groote hoeveelheid eieren, waaruit duizende rupsen voortkomen.

De Slakken en de huisslakken voeden zich gedurende den nacht met planten. Men kan ze des morgens vroeg nemen, bijzonderlijk wanneer men zorg genomen heeft van in den hof op verschillende plaatsen kleine hoopjes zemelen te leggen, bedekt door een koolblad. De slakken en huisslakken bevinden zich in groot getal onder die bladen. Men kan ze ook dooden met gemolen kalk.

De Witte worms (larve van den meikever) vernietigen de wortels der planten, en bij voorkeur die der kropsala en der aardbezieplant, en veroorzaken zoodoende groote verwoestingen. Zoodra zulk eenen struik begint te verwelken, moet men hem uittrekken en den worm dooden. Om de witte worms te voorkomen moet men jacht maken gedurende het seizoen op de meikevers.

De Aardvlooien zijn kleine blauwe insecten die de bladeren der planten afknagen. Men kan ze vernietigen met het besproeien van vlier- of notebloom water. De koolteer is even nuttig om zich van een menigte insecten te bevrijden.

De bladluizen vallen bijzonderlijk de fruitboomen en rozelaars aan, aan de welke zij veel kwaad veroorzaken. Zij vermenigvuldigen zich met eene ongelooflijke snelheid. Men moet de takken met de volgende oplossing wasschen: water, 1 liter bruine zeep, 30 grammen cassia in poeier, een koffie lepeltje, men moet dat alles te zamen laten koken, en slechts deze vloeistof gebruiken wanneer zij verkoeld is. In de broeikassen levert de tabakberooking eene goeden uitslag op maar, dat middel blijft zonder uitslag in de open lucht.

De Wespen en de horzels zijn vijanden der bijen, en wat meer is schenden het fruit. Men moet trachten hunne nesten te vernietigen, hetzij met ze te verbranden, hetzij door ze met kokend water te overgieten. Om de fruitboomen te vrijwaren, plaatst men een glas water waarin een hoeveelheid zeem gemengd is onder denzelve, en deze insecten komen er zich in verdrinken.

Om te voorkomen dat de oormworms schade verrichten aan het fruit en de bloemen, is het voldoende dat men een wollendoekje dat

men met olie bevochtigd heeft, om den stengel te winden.

De Koorworms voeden zich met het graan op de graanzolders. Bundels absint of St-Janskruid die men boven den oogst hangt zijn voldoende om ze te verwijderen.

Onze-lieve-heer-beestjes voeden zich met bladluizen; men moet zich dus onthouden ze te dooden want zij doen geen kwaad aan de planten.

De Mieren berokkenen insgelijks geene schade in den hof, maar zij dringen somtijds in de huizen en kassen. Men vernietigt ze met kokend water of olie op den mierenest te gieten.

Men gebruikt met veel bijval tegen de vlooiën en weegluizen het poeder van Bertramkruid (Kwijnwortel).

Men verwijdt ze ook door het houtwerk der beddens met koolteer olie te wasschen, of met benzine of ook nog met water waarin men een weinig groene zeep gesmolten heeft en dat vervolgens werd gekookt.

De velden en landen worden verlaten.

In een Congres van Fransche katholieken, gaf zekere heer Turquan belangrijke mededeelingen en statistieken omtrent de verhuizing der buitenlieden naar de steden in Frankrijk. Op 100 bewoners van een departement zijn er 19 welke er niet geboren werden.

De groote steden zijn de aantrekkingspunten voor de boeren. Van 1886 tot 1891 verlieten 580,000 personen den buiten om in de steden te gaan wonen. Volgens genoemden heer zijn de voornaamste oorzaken daarvan: militaire dienst, uitbreiding der nijverheden en het verlokkelijke welke de hooge loonen der steden aanbieden.

Welnu, wij verklaren dat de heer Turquan hier dwaalt en de gevolgen voor oorzaken aanziet. Volgens ons is de ware reden der verhuizing der buitenlieden naar de steden den ongelukkigentoonstand waarin de boeren tegenwoordig leven moeten. Iedereen weet dat de landlieden te veel gehecht zijn aan hunne streek en hunnen grond om zonder gedwongen te zijn dezen te verlaten. Maar zij worden genoodzaakt het te doen door de schuld van den eigendomsvorm, welke niet meer in overeenstemming is met den vooruitgang der landbouwkundige wetenschappen.

GOED NIEUWS!

Dezer dagen lazen wij in de gazetten van de rijke menschen dat zij goed nieuws hadden voor de jagers.

Buitenlieden, wilt gij weten wat dat goed nieuws was?

Wel, dat de boeren langs de kan-ten van de Ardennen buitengewoon veel schade hebben door de ever-zwijnen en de wilde konijnen.

Dat is een teeken dat er buiten-gewoon veel wild is.

Dat de boeren veel schade heb-ben, dat is 't minste, als de rijken maar veel wild hebben....

Wat slechterikken!

Geschiedenis der Boerenbevolking

Wat is een pachter?

II.

De bewering dat de pachter te weinig ondernemingsgeest heeft, en te veel aan de voorvaderlijke gewoonten verslaafd is, is totaal bezijden de waarheid.

Men behoeft slechts een 20 à 25 tal jaren terug te blikken om zich te overtuigen van het tegendeel. Toen was het nog de goeden tijd voor de boeren, echter was de landbouw-crisis in aantocht, en de boeren werden al spoedig gewaar dat er naar meer winst-gevende voortbrengselen moest worden uit-gezien.

Vele pachters legden zich toe op de beet-wortelteelt, en konden daardoor voor eenige oogsten zich vrijwaren, doch het geluk was van korten duur.

De suikerfabrikanten die reeds zelf het zaad naar buiten brachten, en geen andere beeten aanvaardden dan diegene die van hun zaad gezaaid waren, stelden welhaast moei-lijk te volkomen voorwaarden, die voorna-melijk op de kleine pachters drukte. Thans worden de beeten nog slechts geteeld in streken waar den grond goedkoop is, en door grondeigenaars die hunne bosschen meer en meer ontginnen en daar zij geene pacht te betalen hebben, hunne beeten ge-koop aan den man brengen.

De uitbuitende edelman waarvan ik in voor-gaande nummer sprak, heeft dit jaar een uitgestrekt veld suikerbeeten staan op bosch-grond, die slechts een paar jaren ontgonnen is. Aldus beoogt hij een dubbel doel: het land voor te bereiden tot de volle waarde en de winst zelf opstrijken.

Ook de melkhandel is van zeer jongen datum; gemeenten waar men over 20 jaar geen enkelen melkboer aantrof, tellen nu voorzeker tot 40. Voorzeker is de stoffe-lijke toestand van verscheidene pachters in den omtrek der steden daardoor ietwat ver-beterd, doch ook die bron raakt uitgeput. De melk ontleent het lot der beeteraven. Groote melkerijen, echte kapitalistische in-richtingen, verdrijven den armen pachter

en brengen hem in een toestand, die de som-berste toekomst kan verbeelden.

Iedereen die een weinig belang stelt in de landbouwkwestie, zal bemerkt hebben hoe in tijden van kiezing de twee afgeleefde partijen — klerikaal en liberaal — den kwijnenden toestand van den landbouw in hun voordeel trachten uit te leggen. Zoo ver ging den iever eens ministers, toen eene tentoonstelling van Vlaamsche moeskruidenten te Londen geopend werd. Er werden den pachters gouden bergen voorgespiegeld, indien zij zich wilden toe-leggen op den moeskruidenten: het spreekt van zelf dat de pachters zich deze maal niet lieten beetnemen. Tusschen landbouwen in graangewassen en beestenvoeder, en hove-nieren of moeskruidenten, is een groot ver-schil: voor het laatste moet de grond worden voorbereid en dit vergt veel onkosten, iets waartegen onze vlaamsche pachters niet meer bestand zijn.

Kortom, wat middelen er ook worden aan-gewend of aangeprezen, meestal tot een poli-tiek doeleinde, de pachters verarmen van jaar tot jaar, de grond raakt meer en meer uitgeput, het vergif (de peen, de kattesteert, enz.) woekert op schrikbarende wijze en slurpt het weinige voedsel op dat de pachter nog zijne veldgewassen kan bedeeien.

Het leven van den pachter hier te lande is ellendig geworden. 's Zomers staat hij vroeg op en peilt de lucht met kennersoogen; het minste wolkje dat hij aan den horizon ziet opstijgen vervult hem met angst! Zou het hem heden mogelijk zijn het koren te pikken? Reeds eenige dagen is de garst gestuikt, doch het heeft geregend en er zou nog een warme dag noodig zijn om te kunnen inhalen, doch dat wolkje... dat de zon verduistert... Ah! ziedaar, de wind steekt op, het weder zal over blijven, gauw aan het pikken, ook zal de wind deugd doen aan de garst voor het uitdrogen.

Men gaat aan het pikken; een, twee, drie pikkers volgen elkander op; spoedig is men bezweet, men ziet bij elken pikker een soort van damp opstijgen; en voort gaat de pik, men komt aan het einde der eerste laag, de lengte die reeds in schooven ligt is bedekt met kleedingstukken: eerst heeft men de kousen uitgeworpen, een weinig verder de klak, dan de ondervest om te eindigen met het hemd uit de broek hangende.

Een grooten koperen ketel ziet men in het midden der partij, karnemelk of water be-vattende; men drinkt er gretig van, en hoe meer men drinkt hoe meer het zweet uit de poriën des lichaams stroomt.

Na het middagmaal wordt het halm in order gesteld, en dan legt men voor een half uur zich ter ruste, eenige oogenblikken later hoort men niets meer dan het zwaar adem-halen dier vermoeide zwoegers.

De pachter alléén kan den slaap niet vin-den, het uitzicht der luchtgesteltenis maakt hem ongerust, nogmaals kijkt hij door het venster en, o schrik! een onweder dreigt. Oogenblikkelijk stormt hij naar buiten, roept allen wakker, en dan ziet men een dier too-neelen, die den menschevriend met wee-moed vervullen. Elken die handen aan het lichaam heeft, tot den kleinen koewachter toe, vliegen in dollen vaart naar het graan-veld om de lagen te binden en te stuiken, niemand spreekt, eenieder heeft met een oogslag het gevaar bemerkt; eenige druppels regen vallen neder, men verduubelt de krach-ten, en, badende in hun zweet, zich den tijd niet gunnende een kleedingstuk aan te trek-ken, houden zij tot het einde vol: het koren in stuiken opgesteld.

(Wordt voortgezet.)

LODEN.

Twee dagen nadien, den dinsdag, deed de burgemeester van het dorp den jongeling op zijn kantoor ontbieden.

Daar zich tusschen de vrijzinnige en volks-gezinde familie des jongelings en den fana-tieken klerikalen burgemeester sinds lang een hevige familiehaat attekende, ontstelde onze jongeling terecht, toen de veldwachter hem de dagvaarding van den burgemeester bracht.

Op het kantoor gekomen, bemerkte hij tus-schen den dorpsprins en drie of vier gemeen-tepotentaten van minderen rang, het meisje dat hij den Zondag, beschaamd voor haar gezelschap, ontvlucht was.

De beminnelijke burgervader liet hem evenwel den tijd niet zich in gissingen te verdiepen nopens de tegenwoordigheid van dat schepsel aldaar.

— Ha, kerel, gij wilt minderjarige meisjes verkrachten, hé?

De jongeling verschrikte. Om kort te wezen, hij werd van twee zware misdrijven beticht: hij had zich bij het meisje voor een ander doen doorgaan en onder dien naam op zijne gezellen een eerloos geweld gepleegd.

Het verhoor dat de burgemeester den jon-gen deed ondergaan (met welk recht? vragen wij) duurde drie geslagene uren, aan het einde deswelken de jongeling, eenigzins zijne gemoedskracht herwonnen hebbende, door zijne woorden de beschuldigster zichtbaar in verlegenheid begon te brengen.

Goedkoope Meststoffen

Eene der belangrijke bezigheden van den landbouwer om dezen goede en goedkoope meststoffen te ver-schaffen.

Welnu, alle jaren wordt er eene onnoembaar groote hoeveelheid meststoffen zonder een enkel nut verspild en weggeworpen. Eenige voorbeelden zullen dit ten over-vloede bewijzen.

Jaarlijks laat de stad Brussel 7 1/2 miljoen mest in de Senne ver-loren gaan. In Frankrijk is er eene rivier, de Durance, die alleen reeds 7,723,000 tonnen slijk meesleept welke men met veel voordeel zou kunnen aanwenden tot het bemes-ten der gronden.

Men heeft nauwkeurig berekend tot 200,000 kubieke meters water der Seine eene hoeveelheid voedende stoffen zouden kunnen voortbrengen die gelijk staat met de voedende waarde van eenen os.

Men kan op die wijze tot het be-sluit komen dat het verlies aan voe-dende waarde van de wateren der Seine jaarlijks een verlies van 262,000 ossen vertegenwoordigt.

Deze rekeningen schijnen zonder-ling maar zij zijn door geleerde des-kundigen opgemaakt en van eene onbetwistbare juistheid.

Wat eene onuitputbare bron van welvaart voor den landbouw zou het niet worden, wanneer den staat door wetenschappelijke werkingen deze schatten van meststoffen in het kezit bracht der landbouwers, mits eene rechtvaardige vergoeding voor de kapitalen welke daartoe noodig zouden wezen.

MIDDEL

om in één jaar drie voederoogsten te hebben

De rapen, omtrent het begin van April ge-zaaid, zullen in bloemen staan in het begin van Juni en op dit tijdstip moet men ze af-maaien of uittrekken om ze groen aan de koelen te geven. Omtrent den 15 Juni, ten langste, zal de grond vrij zijn, waarna men hem overdekt met zeer verrotten mest, en ver-volgens den ploeg laten overgaan, eggen, voren maken op 2 duimen diepte, tusschen de lijnen eene ruimte latende van 30 centi-meters; dan maaisaad, eerst met warm water of mestwater geweekt, instrooien, en dan met den rug der egge overdekken. Op den tijd van twee maanden, omtrent den 15 Oogst, zal de mais goed zijn om snijden.

Aanstands weggenomen, moet men eene egging doen om den grond te keeren; dan,

Dit bemerkende sloeg de burgemeester zijne boeken toe en verklaarde het verhoor geëindigd. Vreesde hij misschien dat zijne prooi hem ging ontsnappen?

Nauwelijks buiten gekomen, klaagde de jongeling, die een boom van gezondheid was, van hevige pijnen aan het hart. De pijnen verergden van uur tot uur.

Des avonds ging hij in eene herberg, vroeg een glas bier en de eerste teug er van in den mond genomen hebbende, was hij verplicht die uit te spuwen.

— Het kan er niet in, zegde hij nog, en op hetzelfde oogenblik viel hij achterover ten gronde, zonder nog eenig teeken van leven te geven.

Seffens liep de mare rond het dorp dat hij, zijner schuld bewust, zich vergiftigd had om aan de gerechtelijke vervolgingen te ont-komen.

Een dokter, in allerhaast bijgeroepen, be-statigde echter alras dat hier geene vergifti-ging had plaats gehad, maar dat schrik en droefheid de maag van het slachtoffer toege-nepen hadden.

Verbeeld u de ontzetting in het huis van den ongelukkige, op het oogenblik dat zijne ouders, broeders en zusters door den slag dezer tijding getroffen werden!

Na vier uren ijvervollen arbeid gelukte het den geneesheer den lijder een oogenblik tot het leven terug te roepen, doch het was slechts een oogenblik, want nauwelijks had hij kunnen vragen waar hij zich bevond, of

zonder te mesten, reuzenspeurrie zaaien die goed zal zijn om afgeweid, misschien zelfs om gesneden te worden met den eersten heft van October.

Die opvolgende, kunstmatige weiden, schij-nen ons des te voordeeliger, omdat zij tot drie verschillende familiën behooren, en dat zij, geen zaad dragende, den grond niet ver-moeten.

Voegen wij er bij dat de raap eenen over-vloedigen oogst geeft, dat de mais er eenen nog meer overvloedigen geeft, die tevens van de allerbeste hoedanigheid is, eindelijk dat de speurrie eene allervoortreffelijke voeder-plant is, en dat zelfs de uitgezochte boter in Holland den naam draagt van speurrie-boter.

CHARLES LOUIS.

Zonder iets te willen afdingen van de waarde der, naar 't ons voorkomt, zeer prac-tische middelen die Charles-Louis aan de hand geeft om het veevoeder te vermeer-deren, gelooven wij het toch nog al gewaagd om te beweren, dat men na den mais niet meer zou moeten mesten, gezien het over-tollig voedsel dat dezès vrucht verslindt.

Wat denken er onze landbouwers van?

Weg met de Socialisten!

Ja en wanneer dat zij morgen op ons dorp komen wordt er door den pastoor fel tegen hen gepreekt. Het Nieuws van den Dag maakt ze uit voor roode leugenaars, onze burge-meester zegt dat wij er mogen op slaan.

Weg met die mannen!

Jan uit den boschkant werkt in de stad en hij durft het niet zeggen, maar hij zou liever zien dat men de socialistien liet spreken, een pint drinken en dan weer weggaan. Hij kent er verscheidene en hij weet wel dat wanneer de boeren de socialistien aframmelen op den buiten, de socialistien dan wel de boeren in de stad van hetzelfde laken eene broek zou-den kunnen geven.

En alles rechtuit gezegd, voegt Pier Stalens er bij, slagen, dat is allemaal goed, maar dat bewijst niet dat men gelijk heeft. Als men nu eens 'nen socialist dood sloeg, dat zou toch niet bewijzen dat hij ongelijk heeft. De socia-listien zijn toch maar werklieden, zij staan eene gansche week voor hunne werkbank of voor hun getouw, al die geleerde menschen zouden toch beter doen hun tegen te spreken en hen te bewijzen dat zij liegen of zich be-driegen. Daarvan doen zij niets.

Pastors en onderpastors helpen de socia-listien wegjagen en het is nochtans een werk van barmhartigheid de dorstigen te laven en de hongerigen te spijzen. Socialisten zijn dorstig naar waarheid, hongerig naar ver-betering van hun lot. Waarom wil men ze laven. Christus heeft gezegd: bemin uwen evennaaste als uw eigen zelve, geef goed voor kwaad. Waarom geeft men aan de socialistien slagen?

Zoo spraken Jan en Pier Stalens en iedereen vond dat zij gelijk hadden.

Kobe de timmerman van achter de kerk zei nu opeens: maar wat willen toch eigen-lijk de socialistien?

't Zijn moordenaars, brandstichters, vijan-den van familie, eigendom en godsdienst, riep de notaris hem woedend toe.

Ik heb daar van hen een boekje gekregen en dat staat daar niet in geschreven, ant-woordde Pier Stalens.

Gij moogt dat boekje niet lezen, zei weer de notaris, gij weet wel dat de pastoor ver-

zijn hoofd viel weer neder en ditmaal voor go d!

De burgemeester had den moed des ander-endaags de woning van het slachtoffer (wiens slachtoffer was het?) aan eene huiszoeking te onderwerpen. De man had toch zoo geerne vergift gevonden...

Wet-dokters, die bij den doode zijn geko-men, hebben de verklaring van den eersten dokter, die een vriend is van den burgemees-ter, bevestigd. Daarna hebben zij het meisje insgelijks aan een onderzoek onderworpen en bevonden dat hoegenaamd geen aanslag op haar is gepleegd geworden.

Gansch het dorp, de burgemeester uitge-zonderd, woonde de begrafenis bij, iedereen beweeende den menschenlievend en gezelli-gen jongeling!

En thans het besluit onzer geschiedenis:

De dood van den jongeling heeft hem en zijne familie de eer gered; ware hij blijven leven hij zou vervolgd zijn geworden, en, tientegen een, zijne zaak verloren hebben, want zelfs zoolang men geloofde dat hij zich vergiftigd had, aanzag iedereen hem als schuldig. Thans noemt men hem een slacht-offer der hatelijkste vervolging.

Ziedaar een staalken van de duizenden, soortgelijke vruchten welke de huidige maat-schappij met hare eigendommen en eereambten oplevert, want de zucht naar rijkdommen en eer alleen werpt haat en veete in de samen-leving.

THILO.

Door den dood gered!

Eene Dorpsgeschiedenis

Lezers van *De Landbouwer*, de volgende gebeurtenis geeft een gedacht hoe in de bur-germaatschappij haat en nijd heerschen en de leden dier verrotte samenleving elkander ter dood toe vervolgen.

Op Zondag 3 juni deed een jongeling van een dorp uit Vlaamsch België, eenen zijner vrienden, die hem uit Antwerpen was komen bezoeken, uitgeleide naar de statie.

Nauwelijks hadden zij de dorpsplaats ach-ter den rug, toen een meisje van zoowat 15 jaren, heel gemeenschappelijk tusschen hen komt stappen en een vroolijk koutje met de jongelingen aanving.

Daar deze laatsten alras ondervonden hoe zwaar het schepsel woog, dat zich bij hen gevoegd had, besloten zij hetzelfde te ont-vluchten.

Daarom namen zij vroeger afscheid van elkander dan zij eerst voornemens waren. De Antwerpenaar vervolgde alleen zijnen weg naar de statie en zijn gezelschap keerde op zijne stappen terug.

Het meisje keerde met dezen laatsten, dien zij voor een andere aanzag, mede terug. Het was slechts na nog eene geruime poos met haar gezelschap geplaagd geweest te zijn, dat de jongeling haar eindelijk tusschen de korenvelden wist te ontloopen.

boden he-

dat gij da-

Hij hee-

hij heeft

geen geli-

geen schi-

zou kom-

Hewel,

boeksk-

komen w-

Zij wi-

maken, d-

armen d-

rede.

Daarin

heer de

hij palm-

ronde lig-

Brussel

van een

wederom

geheele

hij hen

heeft, he-

het duiz-

rechtva-

Door

vele art-

moeten

Uit he

De Lar-

stroken

goed ont-

van zijne

waren er

gen naar

over hun

wordt da-

leemte, d-

Om u

men enk-

klerikale

stijgt ten

bouwer n-

buitenlie

zonder g-

nen uitb-

De Vol-

van Vol-

plu Ver-

boeren

kende so-

Landbou

niers, m-

dat niets

Hoe ke-

sukkel-

toch zoo

Wij m-

aan Le-

den ga-

vrienden

— door

consoort

pleegd

Labour

spreden

Profic

nemsch!

schrik h

Verled

disten

Audergh

meeting

deze m-

Werklie

toekoms

Nocht

altijd de

om zich

ons teg

het gev

riend l-

tenliede

en bele

doch ee

afschrik

vollen

aanhoo

herder

In Uc

been en

enen te

den gev

deren,

den go

de fami

Wat

met-ta

godsdie

vallen,

nagelée

beheers

dient z

de vre

ken; a

boeren

trekk

lit e-al

snelle

aen die
sten zelfs
helft

en, schij-
at zij tot
n, en dat
niet ver-

nen over-
er eenen
evens van
delijk dat
te voeder-
ste boter
speurrie-
louis.

n van de
zeer prac-
is aan de
vermeer-
l gewaagd
mais niet
het over-
slindt.
rs van?

ten!

p ons dorp
or fel tegen
Dag maakt
nze burge-
siaan.

n de stad en
j zou liever
preken, een
an. Hij kent
dat wanneer
elen op den
e boeren in
broek zou-

Pier Stalens
d, maar dat
Als men nu
dat zou toch
ft. De socia-
n, zij staan
werkbank of
e menschen
n te spreken
of zich be-

oen de socia-
ns een werk
te laven en
jalisten zijn
g naar ver-
wil men ze
bemin uwen
eef goed voor
e socialisten

sen iedereen

hter de kerk
toch eigen-

chters, vijan-
n godsdienst,
e.
kije gekregen
chreven, ant-

zen, zei weer
pastoor ver-

ditmaal voor

ed des ander-
thoffer (wiens
uiszoeeking te
n zoo gerne

de zijn geko-
n den eersten
n burgemees-
zij het meisje
onderworpen
en aanslag op

eester uitge-
s bij, iedereen
en en gezelli-

schiedenis :
heeft hem en
are hij blijven
geworden, en,
oren hebben,
te dat hij zich
een hem als
en een slacht-

de duizenden,
huidige maat-
en eereambten
ijkdommen en
in de samen-

THILO.

boden heeft zulks te doen en gepreekt heeft dat hij dat boekje moest verbranden.

Hij heeft dat gezegd, zei Stalens hierop, ja hij heeft dat gezegd, maar hij heeft daarin geen gelijk. Die de waarheid spreekt moet geen schrik hebben voor de leugens die men zou komen vertellen.

Hewel, zei Kobe de timmerman, ik zal dat boekje ook lezen en dan ook wel te weet komen wat de socialistischen eigenlijk willen.

Zij willen onzen rijken heer graaf vuil maken, dien braven heer die zooveel voor de armen doet, viel hem weer de notaris in de rede.

Daarin hebben zij gelijk, zei Kobe, mijnheer de graaf wordt van jaar tot jaar riker, hij palmt al het land binnen dat hier in het ronde ligt en hij werkt nooit, hij zit altijd in Brussel en van tijd tot tijd hoort men hier van een groot schandaal spreken waarin hij wederom al medeplichtig is. Indien hij zijne geheele fortuin aan de armen gaf, dan zou hij hen maar weer geven wat hij hen onttolen heeft, het weinige dat hij nu geeft dat is nog het duizendste deel niet van al wat hij onrechtvaardig bezit.

Door overvloed van kopij, hebben wij vele artikelen tot een volgend nummer moeten verschuiven.

Uit het arrondissement Brussel

De Landbouwer.

De Landbouwer heeft in Brussel en omstreken bij de Vlaamscheleze inwoners een goed onthaal genoten. Sedert het ontstaan van zijnen Franschen broeder, *Le Laboureur*, waren er hier bij de buitenlieden overal vragen naar een Vlaamsch socialistisch blad, over hunne belangen handelende. Het blad wordt dan ook gretig gelezen en vult eene leemte, die maar al te lang opengebleven was.

Om u daar een bewijs van te geven, heeft men enkel de burgersbladen, en vooral de klerikale dwijlen te openen, hunne razernij stijgt ten top wanneer zij denken dat *De Landbouwer* mogelijk de oogen gaat openen onzer buitenlieden, die zij zoolang op hun gemak, zonder gestoord geweest te zijn, hebben kunnen uitbuiten.

De *Volkstem*, hier gedoopt onder den naam van *Volksklem*, van den miljoennair paraplu Verhaegen, built en tiert, en, om de boeren te misleiden, haalt zij de meest gekende socialistischen aan als opstellers van *De Landbouwer*, doet hen doorgaan als renteniers, miljoennairs of zoo iets dergelijks, dat niets gemeens heeft met den boerenstiel.

Hoe komt dat, indien dat toch allen zulke sukkel van landbouwers zijn, de *Stem* dan toch zoo blaft?

Wij moeten eene eervolle melding geven aan *Le Traitillleur*, die geheel zeker meent den gaai te hebben afgeschoten met onze vrienden te verbeelden op den 7 Sept. 1884 — door de liberalen Buls, Vanderkindere en consoorten, hunne medevolkshaters, gepleegd — en die nu *De Landbouwer* en *Le Laboureur* naar den buiten komen verspreiden.

Proficiat! dat is al te klaar op zijn *Beer-nemsch!* Dit alles laat zien, dat onze vijanden schrik hebben en wij goed werk verrichten.

De propaganda.

Verleden Zondag hebben onze propagandisten te Haeren, Neder-over-Heembeek, Anderghem, Sint-Pieters-Leeuw en Uccle meetings gegeven. Over het algemeen loopen deze meetings goed af en de Brusselsche Werkliedenpartij koestert veel hoop in de toekomst voor den buiten.

Nochtans, op sommige plaatsen, is het nog altijd de pastoor — betaald door de regering om zich met zijne kerk te bemoeien — die ons tegenstand biedt. Zoo was dit ook nog het geval in Sint-Pieters-Leeuw, waar onze vriend Langerock over de belangen der buitenlieden sprak: de boeren waren opgeruid en beleedigden in den beginne den spreker, doch een socialist laat zich zoo gauw niet afschrikken, en deze meeting eindigde ten vollen onder de toejuichingen der meeste aanhoorders, tot groot spijt van den zielenherder en der dronkengemaakte opruiers.

In Uccle was bijna de helft van het dorp te been en onze vriend Dausi had het geluk er eenen tegenspreker (!) te ontmoeten, die daaren gewonnen riersraas uiteenzette, onder anderen, dat de socialistischen vijandig zijn aan den godsdienst, aan den eigendom en aan de familie.

Wat een bijval voor Dausi, wanneer hij met zijne bewijzen kenschetste dat de godsdienst niet door de socialistischen aangevallen, maar door de rijke katholieken niet nageleefd werd; dat de eigendom, zooals de beheerschers het nu aan boord leggen, enkel dient om de werkslaven en ook de boeren te doen zwogen en de luie rijken op hun gemak de vruchten van onzen arbeid te laten plukken, alsook dat het familieleven der arme boeren, die in ellende verkeerden, niets aantrekkelijks heeft, tegen de katholieke en lilaale kasteelheeren, die in de stad met snelle poesjes zich graag komen vermaken.

De zoon van Woeste, die ook aanwezig was op de meeting, zag nog groener dan zijnen papa, en om zich te verontschuldigen over deze felle klopping hem door de socialistischen toegediend, zegde hij, bij het heengaan, niets verstaan te hebben, daar dit alles in het Vlaamsch geschiedde.

De Vlaamsche taal is immers te gemeen om gekend te wezen van den zoon van Woeste, afgevaardigde van Aalst, een der Vlaamsche arrondissementen van het land.

Misschien wel komt hier het spreekwoord van pas :

Er zijn geen grooter dooven,
Dan degenen die niet hooren willen.

KLITS-KLETS.

Meetings op den buiten

Zondag 12 Oogst

Haelst, om 9 1/2 ure, na het uitgaan der mis, in de open lucht. — Spreker : gez. R. Van Loo.

Elewyt, om 5 ure, op den Dries. Lokaal : bij De Graaf.

Gr. Bigards, om 9 1/2 ure, na het uitgaan der mis. — Spreker : gez. Vanderlinden.

Ganshoren, om 6 ure, achter het lof. — Spreker : gez. Demey.

Ternath, om 9 ure, bij de wed. Snep, dicht bij de kerk. — Spreker : gez. Van Haelst.

BRIEFWISSELINGEN

LOVENDEGEN

De werklieden in de stad klagen dat de wetten ten voordeele der heeren en ten nadeele van den werkmans gemaakt zijn. De stedelingen hebben niet meer reden om klagen dan wij, buitenmensen. Het is voor ons geen greintje beter! Ik ga u dat spoedig aantoonen.

Wat is een eigenaar en wat is een pachter? Dat zijn twee menschen, die te zamen vruchten winnen. De eene geeft zijn land, de andere zijnen arbeid, zijne zorg, zijne moeite enz. Om rechtvaardig te zijn zou de winst op eerlijke wijze moeten verdeeld worden. Het deel van den eenen, die jaar in, jaar uit zwoegt en werkt, het hoofd vol heeft met bekommernissen, de gevolgen van alle ongelukken alleen moet dragen die de hofstede bedreigen door lange droogte, te veel regen of harden vorst, die alleen lijdt door ziekte en sterfte van zijne beesten op stal, — het deel van den eene, zeggen wij, zou moeten veel grooter zijn, omdat hij al de lasten te dragen heeft en de andere, anders niets doet dan de goudstukken op strijken, die de boer hem met kerstdag moet dragen.

Welnu, dat is zoo niet; het deel van den boer in de winsten is nietig; de pacht is zoodanig hoog, dat de boer, alhoewel hij spaart op al wat hij kan, slechten kost eet, bijna nooit een stukken rundvleesch koopt, op het einde van het jaar niet weet hoe aan de som te geraken, die hij voor pacht en lasten moet betalen. En als de boer spreekt van afslag klopt hij aan doovemans deur. En het gevolg van dien toestand is dat de buitenmensen alle jaren langs om armer worden.

Die toestand moet veranderen en dat kan veranderen als alle werkers van binnen en buiten de stad de handen ineen slagen en met de aanstaande kiezingen voor mannen stemmen, die de wetten zullen maken ten voordeele van de werkers.

De heeren weten dat de buitenmensen beginnen te denken wat ik schrijf; ook zielen zij met de dood op het lijf als zij daaraan peinen en zij zoeken alle middelen uit om dat gevaar van hen af te wenden. Zij geven de socialistischen van de stad uit voor moordnars, dieven, schelmen van alle slach, voor kerels waarin de buitenmensen geen betrouwen mogen stellen.

Zij stichten sociëteiten, die voor doel hebben, zeggen zij, den boerenstiel te verbeteren; maar niemand voelt verbetering; want deze kan alleen bekomen worden door groote verminderingen van pachten, en daarvan spreken zij niet. Ook is het zeker dat in October de rijke heeren niet veel stemmen zullen krijgen van boeren en arbeiders op den buiten: Wij zullen gaan stemmen, en met onze twee handen nog al, voor de kandidaten der socialistischen.

Mijnheer de Opsteller,

Sedert eenigen tijd loopt hier het gerucht, als zou er na de kiezingen een inkomrecht geheven worden op de vreemde granen. En, naar men er bijvoegt, zou dat moeten dienen om de landbouwers ter hulp te komen.

Indien er landbouwers zijn wie dat van pas zou komen; zij zijn niet te vinden in het arrondissement Gent. Ik ken niet eenen boer die graan verkoopt, wel ken ik er velen die — ik ben er één van — graan, voornamelijk haver, inkoopen.

De reden daarvan is, 1° de kleine pacht-hoeven die hier in gebruik zijn, en 2° de gesteldheid van den grond.

Het is bekend dat het in geheel onze streek zeer lichten grond is, gemakkelijk te bewerken, maar zeer mager; daarom behoeven wij zeer veel mest om hem te vetten.

Voor de noodige vette te bekomen, kweeken wij beesten, wiens voeder wij mengen met haver, Welnu, haver hebben wij nooit te veel, integendeel, altijd nog te weinig.

Belast men dus de haver, men belast het eten onzer beesten, belast men rogge of tarwe, men belast het eten van ons zelf, van onze dienstboden en werklieden, want zelfs de boeren die graan genoeg voor eigen gebruik voortbrengen, zijn er hier zeer schaarsch, wat met kleine brokjes land waarover wij beschikken niet te verwonderen is.

Indien het nu waar is dat de katholieken zinnens zijn inkomende rechten te heffen op den beesten- en menschenkost, zoudt ge niet slecht doen het door alle denkelijke middelen aan de buitenbevolking bekend te maken. Ik durf U verzekeren dat de groote meerderheid der kiezers, zelfs onder de grootste katholieken, tegen hen zouden stemmen.

Hartelijk gegroet.

KOBE SIES.

St-Peters-Rhode

Over een drielal jaren heeft het Kerkfabriek een poel toegedaan op het gehucht « Uilenberg ». Sedert dan zijn al de inwoners beroofd van water. Zonder ophouden vragen de inwoners, gelijk de kikvorschen eenen koning, een bornput, en er is reeds gepetitionneerd geweest aan den heer Gouverneur van Brabant. Geen middel om die ongelukkige boeren water te doen bekomen.

Als gezondheidswerk komt de provincie en den Staat geldelijk tusschen in de kosten voor het leggen van bornputten. De inwoners hebben het aandeel van de gemeente willen betalen uit hunnen eigen zak en nog is er geen put te bekomen. Ik vind dat zulke handelwijze genoeg laat zien dat men de boeren ferm voor den aap houdt!

Gaan de inwoners van den Uilenberg misschien niet genoeg naar den winkel van mijnheer den Burgemeester?

In alle geval er schuilt daar wil achter.

Langdorp

In Langdorp bij Aerschot heeft men gevonden: als dood zijt u opnieuw in leven te brengen. 't Is gansch fin de siècle. Ge sterft, ge gaat... pardon, men gaat naar den beambte van den burgerlijken stand en men verhaalt het geval. Men schrijft uwen naam op een stukje papier nevens of onder anderen. Op het laatste van den trimester of tegen dat de eene of andere bediende komt, gaat men de boeken spoedig in orde zetten en men schrijft u in als geboren. All right! Is dat niet plezant. En zeggen dat er 94 personen die farce gehad hebben. Iets wat minder plezierig was is dat een meisje, die vroeger te Langdorp gewoond had, kwam om te trouwen en men zegde haar dat ze dood was van over verscheidene jaren. Dan heeft het gerecht er zich mede gemoed en de dooden opnieuw doen sterven en aan het meisje gezegd: « Ga en vermenigvuldig U. »

Rillaer

Laatst moest hier een nieuwe veldwachter benoemd worden. Verscheidene brave, kloeke inwoners van Rillaer stelden zich voor om dit plaatsken te vervullen. Het gemeentebestuur dacht er anders over en nam een vreemdeling. Ik ben nochtans overtuigd dat men er van dien kaliber genoeg in Rillaer kon vinden. Men moest zulke bestuurleden, die hoegenaamd toch geen feniksen zijn en zoo weinig met de bewoners van hunne eigene parochie inzitten, eens eene goede wedervergelding geven met aanstaande keus.

Nieuwrode

Iets aan de boeren van St-Peters-Rhode enz.

Als ge eigenaar zijt van een huis en de landbouw gaat al niet te goed, dan zegt ge in uw eigen: « Ik zoude nog wel herberg houden. » Gij loopt naar den brouwer in eene bijgelegen stad, en vermits gij solvabel zijt hebt gij denzelfden dag nog een, twee of drie tonnen bier in den kelder. Gij tapt, het bier is af, gij betaalt en hebt zoo al wat verdiend. Doch de brouwer is reeds met de groote winst weg, want hij scheert de wol en de boer scheert de verkens.

Alles gaat goed. Maar op zekeren dag hebt gij uw geld gereed om den brouwer te betalen, ge krijgt ziekten in huis of stal of een ander ongeluk, ge gebruikt een deel van het geld en ge hebt schuld bij uwen brouwer. Deze lacht al in zijn vuist, hij heeft u in de klauwen. Een of twee jaar nadien is de brouwer eigenaar van uw huis en gij moet uitscheiden van herberg of comptant betalen. Geen geld, geen bier, en de brouwer scheert nogmaals de wol en de boer de verkens. Mij dunkt, als ge in den druk van de historie zijt, dat ge beter zoudt doen u tot den notaris te begeven, die koopen zelf niet uit ter hand en voor zij doen verkoopen hebben zij nog al veel geduld. Zoo kunt gij nog bij spartelen. Van den anderen kant zijt ge dan nog zeker de volle waarde van uwen eigendom te ontvangen.

UIT DRONGEN

Sedert eenige jaren bestaat in onze gemeente 't gebruik, om binst de maanden Mei en Juni — een tijdperk van weinig werk voor de buitenwerklieden — de straten en wegen, welke gedurende den winter schier onbruikbaar worden, te herstellen.

Ons gemeentebestuur, samengesteld uitsluitelijk uit katholieke raadsleden, die « ja » knikken op de verklaringen van M. P., heeft dees jaar een groot deel dezer werken verwaarloosd ten einde besparingen te doen.

Indien de gemeenteraad heringericht ware en vrijzinnige werklieden er hun woord te zeggen hadden, zou men dergelijke feiten niet zien gebeuren ten nadeele van werkmans en landbouwer, maar wel ten profijte van geheel de werkende klasse, die dan nog zeer dikwijls haar lastig moet verrichten tot aan de knieën in de modder plassend.

Toekomstige week iets over 't armbestuur.

C. H.

VAN ALLES WAT

Uit Middelburg ontvangen wij een schrijven krachtig protesteerend, tegen het verbod van den invoer van melkvarkens en hoornvee.

De inkomende rechten zegt onze briefschrijver hebben geen ander doel dan het behoud der hooge pachten in België. De boeren zelf profiteren er niets van.

Onze briefwisselaar uit het kanton Nino-ve zegt dat *De Landbouwer* overal goed wordt onthaald en de boeren 't akkoord zijn dat er verandering moet komen. Velen bestudeeren nu de wijze waarop de socialistischen verbetering willen brengen.

Men schrijft ons uit de omstreken van Geeraardsbergen:

Bravo voor *De Landbouwer*. Al de buitenlieden lezen hem hier met veel genoegen.

Wilt gij nu een voorstel opnemen van mij? Ik zou willen dat de socialistischen in de Kamer eene wet voorstellen:

1. Bepalende dat eene hectare grond boven de 90 tot 100 fr. niet mag verhuurd worden.
2. Afschaffing der tabaksrechten. Ware den tabak niet belast, dan zouden velen nog een partijtjen planten na den koolzaadoogst 't is te zeggen op het einde der maand Juni, en dien tabak is nog bij tijd rijp, om den grond aanstonds met de eene of andere graansoort te bezaaien.

Deze tabak is doorgaans nog eene halve vrucht, den koolzaad akker ligt toch tot in Oktober ledig.

Heden ware gansch of bijna gansch den opbrengst voor den ontvanger der rechtstreeksche belastingen.

3. Verbod voor de eigenaars, van ten hunnen profijte te planten langs heen de velden.

N.B. — *De Landbouwer* treedt ten volle deze drie voorstellen bij.

Prijskampen en markt van paarden en vee te Wachtebeke. — Op Zondag 3 September, zullen te Wachtebeke, ten gehuchte « Peene », groote prijskampen van paarden en vee plaats hebben. Van nu af zijn talrijke bijtredingen toegezegd. De inschrijvingen zullen ontvangen worden in het sekretariaat te Wachtebeke, tot 1 September, vóór den middag.

De prijskampen zijn verdeeld in verschillende afdelingen, voor paarden (hengsten, merrien) en voor vee (stieren, ossen, varzen en melkkoeien).

Na afloop der prijskampen wordt op de Groote Plaats van Wachtebeke eene markt van paarden, vee en varkens gehouden, welke eveneens uiterst belangrijk zal zijn.

Als prijzen voor de prijskampen worden uitgelooft: geldsommen van 150 fr., 100 fr., 80 fr. en 40 fr. zilveren en bronzen medallien en kunstdiplomas.

Aan de personen die de meeste beesten ter markt zullen gebracht hebben, zullen insgelijks prijzen in geldsommen en medallien worden uitgelooft.

De prijzen worden geschonken door den Franschen nijveraer M. Poullier-Ketele.

Het is het tweede jaar dat prijskampen en markten te Wachtebeke worden gehouden.

De jury, gelast met het beoordeelen der prijskampen, is heel en al samengesteld uit Franschelandenooten van den heer Poullier-Ketele, die de mededingers niet kennen, hetgeen voor deze laatste eene waarborg van onpartijdigheid is.

De minister van den landbouw, de gouverneur en andere overheden, alsmede gekende landbouwkundigen zullen uitgenoodigd worden de prijskampen bij te wonen.

Staats Tuin- en Landbouwschool te Gent. — De uitgangsexamen zijn Zaterdag, 4 Augusti, in dit gesticht afgelopen. Het diploma van tuinbouwkunde werd bekomen, met groote onderscheiding, door de heeren

Stephan Lejeune, van Montzen; Edmond De Wilde, van Beirlegem; met onderscheiding, door de heeren Karel Van Wintgen, van Tourkonje; Leon Pynaert, van Gent; op zeer voldoende wijze, door de heeren Oscar de Gotal, van Antwerpen; Theodoor Roosen, van Antwerpen; Darel De Rudder, van Gentbrugge; Eugene Buylaere, van Brugge; Paul Lallemand, van Nijvel; Joseph Stockmans, van Laken.

Landbouwtentoonstelling. — Het Landbouwkomice van Zomergem richt eene tentoonstelling in van dieren, landbouwwerktuigen, veld- en hofvruchten, op Zaterdag en Zondag, 8 en 9 September aanstaande. Deze tentoonstelling belooft zeer belangrijk te zijn, als men de talrijke prijskampen in acht neemt en de schoone prijzen welke uitgelooft zijn.

Er zijn vier prijskampen voor koeien en vaarzen; twee voor stieren; drie voor paarden; twee voor hengsten; twee voor veulens; een voor verken, schapen, geiten, konijnen en kiekens; zes voor Landbouwwerktuigen en machines; zeven voor veldgewassen; zeven voor het fruit; drie voor moeskruident. Degenen die willen mededingen moeten er de aangifte van doen vóór 15 Oogst, aanstaande, aan den heer P. A. Coucke, sekretaris van het komice van Zomergem.

Na te volgen. — Onze vrienden van Brussel, hebben een nieuw propaganda-middel gevonden. Zij doen een zeker getal Landbouwers afzenden om ze te verspreiden onder al de buitenlieden, die naar de stad met hun groensel, fruit, melk of andere waar komen.

Onnoedig te zeggen dat deze uitdeeling veel bijval geniet en de boerenwerkslaven zeer tevreden zijn.

Het stof. — Niets is gevaarlijker dan het stof voor de werklieden. 't Is een vergif dat langzaam doodt.

Zoo zijn er op 100 metaalpolijsters 69 die aan den korten adem lijden. Dezelfde evenredigheid wordt niet ouder dan 40 jaar. In andere landen, waar luchttrekkers zijn, is de middelmatige levensduur 50 jaar, in plaats van 35 tot 45 jaar, als er geene luchttrekkers zijn.

Op 136 steenkappers zijn er 8 op honderd, die de tering krijgen.

Op 100 steendrukkers zijn er 48 0/0 aangeast van de ziekten, die van het stof der steenen voortkomen.

Op 100 draaiers van hoornen, beenderen en paardenmoer waren er volgens Hint 15 tot 16 0/0 teringlijders.

Op 100 zieke schrijnwerkers, zijn 25 0/0 aangeast door borstziekten, waaronder 14 a 150/0 van de tering.

De oorzaak is aan het stof van het hout te wijten.

Reeds in 1836 heeft men gewezen op de noodlottige gevolgen van het stof van het katoen, vlas, enz.

Volgens een geneesheer eener katoenspinnerij zijn er 's jaars 20 zieken op 100 werklieden. 15 % zijn longziekten; 6,4 ontstekingen der luchtpijpen; 4,7 longontstekingen; 2,1 zinkingen en 1,8 teringen.

Voor het vlas lijden de werklieden meest aan oogziekten en longen.

Volgens Popper zijn er 74 0/0 werklieden ziek in de spinnerijen en 85 0/0 kamers of hekelaars door borstkwalen aangedaan.

Wol en paardenhaar zijn even gevaarlijk, vooral die stoffen welke van over zee komen. Ziehier de evenredigheid op 100 werklieden: Borstmakers, 96; zadelmakers, 68; hoedenmakers, 65,5; bontwerkers, 68.

De bostelmakers lijden vooral aan tering. Het stof van zwijnenhaar is hoogst schadelijk. Er zijn 96 zieken op honderd, die aan borstziekten lijden.

Bovenstaande knippen wij uit een papenblad, dat er vergeet bij te voegen dat de katholieken, die sedert tien jaar het bewind in handen hebben, niets deden om deze uitmoording door het kapitalisme te doen ophouden, trots al hunne gehuichelde volksliefde.

Het groot kapitaal. — Wij lezen in l'Express:

«Vroeger telde de stad Hasselt veertien stokerijen. Tegenwoordig zijn er nog drie of vier. Het aantal werkeloze arbeiders is zeer groot en velen gaan naar Luik om in de mijnen te arbeiden. Deze toestand is het gevolg der concurrentie van een rijk belgisch huis, dat den alleenhandel zoekt te verkrijgen en de limburgsche stokerijen doodt.»

Wat met de stokerijen gebeurt is het geval in alle nijverheden en dat is de veroordeeling van het kapitalisme.

Binnenlandsch Nieuws

— **Spierenvaart.** — In de laatste zitting van den gemeenteraad was te vernemen dat de vereenigde commissien volkomen den voorstel van gezamenlijke stappen van den

gemeenteraad bij het gouvernement te doen, hebben goedgekeurd. Zij zullen aan den minister de volgende kwestie neerleggen:

1° Is het belgisch gouvernement gewapend tegen het fransche, om een einde te stellen aan eenen toestand die overdragelijk is geworden.

2° Indien ja, welke zijn de wapens waarover het gouvernement beschikt, en is het besloten er gebruik van te maken.

3° Indien neen, welke maatregelen denkt het gouvernement te nemen om zelf aan dien toestand te voorzien.

Die beslitselen met de algemeene stemmen der leden van al de vereenigde commissien genomen, werden door den raad goedgekeurd.

— **Wreed ongeluk.** — De tenor Pruyim verdronken. — M. Pruyim, die nog aan den schouwburg van Gent gehecht is geweest, is dinsdag in de Schelde verdronken; hij is het slachtoffer geworden zijner zelfopoffering, willende eenen vriend redden die in de Schelde gevallen was.

Hij had zijne echtgenoot en zijne schoon-zuster naar Kruibeke geleid en vervolgens zijn vaarttochtje op de Schelde tot aan Ruppelmonde met twee zijner vrienden voortgezet.

Bij Hoboken, op den terugkeer, viel een der vrienden van den heer Pruyim in 't water. Hij sprong hem achterna, maar werd door den stroom medegerukt. De derde gezelschap ook zijne kameraden reddend, maar was ook op het punt te verdinken; schippers konden hem redden. Het lijk van den ongelukkigen Pruyim is nog niet teruggevonden.

Zooals wij melden, had hij eene verbintenis als heldentenor met het Opera van Amsterdam gesloten, en daar komt hij zoo onverwachts eene heldendood te sterven.

— **Loterij der expositie.** — De eerste trekking die maandag plaats had, geldt voor de in het in blauw gedrukte briefjes.

De nummers, die geen lot van minstens 5000 fr. gewonnen hebben, zullen later deelnemen aan de derde trekking, het groot lot van 100,000 fr. bevattende.

Het groot lot der laatste trekking, zeggen de bladen, is verkocht door het postbureau van Tongeren, het tweede te Namen en het derde te Gent.

De vijf groote prijzen bestaan in:

Lot 1. — Paruur in brillanten, bestaande uit een armband, een halsnoer met knoop, eene borstnaald idem, een ring en een paar oorhangers ter waarde van 20,000 fr.

Lot 2. — Halvemaan en paar oorslingers in brillanten ter waarde van 5000 fr.

Lot 3. — Meubelen eener eetzaal, ter waarde van 5000 fr.

Lot 4. — Rijk tafstel in zilverwerk ter waarde van 5000 fr.

Lot 5. — Sjerp in genaaid kant. Daarbij passende waaijer, gemonteerd op eene schilpadschaal, ter waarde van 5000 fr.

HANSBEKE. — Een taale oude. — Uit deze gemeente wordt gemeld: Onze grijsje maar nog kloekke onderling Jan Baptist Coppens, bijgenaamd «Barontje», heeft deze week nog eens getoond dat hij, ondanks zijne 94 jaren, nog kloek en fel is. Voor den 83^{en} keer heeft hij geholpen den oogst afpikken en toen men hem wilde dwingen wat vroeger uit te scheiden dan de andere pikkers, antwoordde hij fier: «Ik kan het zoo goed uithouden als de anderen».

Iedereen hoopt hier dat «Barontje» binnen zes jaren zijnen hondersten verjaardag vieren en zijnen 89^{en} oogst afpikken zal.

Het zij zoo!

ST-GILLIS. — **Bloedig drama.** — Zekere Vercammen, Munchenstraat, is handgemeen geworden met den genaamden Delstock.

Catherina Martin bemoeide zich met de zaak. Zij nam een mes en bracht er Vercammen vijf steken mee toe.

Het slachtoffer viel neer en verloor zeer veel bloed.

Vrouw Martin werd in de gevangenis opgesloten.

De toestand van Vercammen is om zoo te zeggen hopeloos.

VILVOORDE. — **200 geraamten.** — *Algemeene opschudding.* — Onlangs is men begonnen met de afbraak der oude Materniteit, aan ons hospitaal gehecht. Onder de grondvesten van dit gebouw dat meer dan drie honderd jaar bestaat, heeft men talrijke geraamten ontdekt.

Deze zijn in vijf groepen verdeeld van ongeveer veertig elk, zoo dat men ongeveer op twee honderd het getal geraamten schat. Geen twijfel of die twee honderd personen werden in eens begraven.

Volgens deskundigen, kunnen de geraamten onder den grond, slechts 150 tot 200 jaar bewaard worden.

Doch vermits het gebouw meer dan 300 jaar bestaat, kan men zich op deze bewering niet steunen.

Volgens de archieven van Vilvoorde had er eene plundering der stad plaats in 1489 en eene besmettelijke ziekte in 1578.

Op dit laatste mag men zich ook niet steunen, daar er onder de geraamten geen enkel is van eene vrouw of van een kind.

Men weet dan ook niet welk voorval de oorzaak mag zijn van de begraving der lijken.

Volksapotheken VOORUIT

Medicamenten van eerste hoedanigheid en de goedkoopste der stad; bijzonder magazijn van Breukbanden, Verbandstoffen en artikelen in Caoutchouc aan de laagste prijzen mogelijk.

10 t. h. afslag op al de Specialiteiten GARENPLAATS NOORD- EN ST-LIEVENSTRATEN ST-PIETERSVROUWSTRAAT

Wij bevelen in het bijzonder aan al onze lezers: het **Teerwater**, bereid met allerbesten Noorweegschen teer en door de kundigste doktors aangeprezen tegen **Hoest, Keelpijn** en alle **Longziekten**, fr. 0,60 de flesch.

De Pillen van Vooruit tegen de Borstkwalen, zonder weerga, tegen alle borstontstekingen, zij verlichten onmiddellijk en genezen op korten tijd de **hevigste bronchieten**. Borstlijders beproef ze. Fr. 0,50 de doos.

Borstsiroop, onfeilbaar middel tegen den **Kinkhoest** en alle **Borstkwalen der kinderen**. Moeders, die vruchteloos alle middelen tegen den hoest uwer lieve kleinen gebruikt hebt, beproef de borstsiroop der apotheken Vooruit en gij zult u in eene onmiddellijke verlichting en spoedige genezing mogen verheugen.

De allerklakste en best bereide Vaniersiroop der apotheken Vooruit, zeer voedzaam en tevens aangenaam geneesmiddel voor kinderen, om het bloed te zuiveren, de beenderen te verkloeken en gezondheid en krachten weer te geven, fr. **1,50** de flesch.

Alle soorten van **Staalpillen** aan **1 frank de 100**; **Zenuwpillen**, alsook een onfeilbaar middel tegen den **Lintworm** aan fr. **2,50**. **Uitslag** gewaarborgd.

De uitmuntende Quinquina van Vooruit met **oude Malaga** en **beste Quinquina** bereid, zeer geschikt om zwakke lichaamsgeesten te versterken en volkomen te genezen, aan menschen wier maag niet genoegzaam werkt, geeft hij een kloeken eetlust en eene spoedige vertering, fr. **2,00** de flesch.

Staalwater, het bevat de beste elementen om het bloed te verrijken, is uitmuntend tegen het bloedfluimen, en voorkomt de huidziekten zooals brand, uitslag van het bloed, enz., fr. **0,50** de flesch.

Teerpillen aan fr. **0,45** de honderd.

Zwitsersche Colodion voor de genezing zonder pijn van **eksteroogen**, **weeren** en **worten** aan fr. **0,50** de flesch.

Eene uitmuntende remedie tegen de **Tandpijn**, aan fr. **0,40** en flesschen tegen het **Rhumatisme** aan fr. **0,60**.

Gezuiverde Levertraan aan fr. **1,50** den liter.

Gent, druk.-uitg. Em. Claeys, Metserstraat, 20.

MIDDENPRIJS

der granen en andere landbouwvoortbrengselen op de bijzonderste markten van België

Plaats	Datum	Tarwe per 100 kilos	Masteluin per 100 kilos	Rogge per 100 kilos	Garst per 100 kilos	Haver per 100 kilos	Vlas			Aardappelen per 100 kilos	Boter den kilo	Eieren 25 stuks
							1 ^e kwal. per 1 kilo	2 ^e kwal. per 1 kilo	3 ^e kwal. per 1 kilo			
Aalst	Aug.	14 25	...	13 25	16 25	...	...	...	...	5 —	2 05	1 90
Brugge	4	15 25	...	13 50	16 50	...	...	1 35	...	5 50	2 09	1 90
Dendermonde	6	14 50	...	11 —	15 25	...	...	...	...	6 50	2 25	2 —
Diest	4	15 —	...	...	15 —	...	...	...	...	...	1 10	0 07
Geeraardsberg	6	13 —	12 —	11 —	16 —	...	...	...	1 15	5 —	1 90	1 72
Gent	3	14 25	...	12 50	16 —	16 25	...	...	...	...	2 —	2 —
Hal	4	...	...	...	...	...	...	...	...	6 50	2 —	1 90
Kortrijk	6	13 50	...	10 25	...	...	...	...	...	8 50	2 50	2 25
Leuven	6	14 25	...	11 —	13 50	15 —	...	...	...	...	2 20	2 —
Lier	4	13 —	...	11 —	...	15 —	...	...	...	...	2 12	1 90
Mechelen	4	14 25	...	11 50	15 —	15 50	...	...	...	5 50	2 08	2 —
Nazareth	4	...	...	...	...	...	...	...	...	...	1 80	1 80
Nederbrakel	1	15 —	...	10 50	...	16 —	...	...	...	7 —	2 15	1 80
Oudenaerde	9	15 —	...	...	16 50	...	...	...	...	7 75	2 —	1 95
Sint-Truiden	4	14 50	...	12 —	14 50	15 50	...	...	...	6 —	2 30	1 95
Thielt	2	12 50	...	9 50	...	...	...	1 30	...	7 —	2 —	1 80
Thienen	7	13 50	...	10 50	13 —	...	...	...	...	4 50	2 20	2 10
Waeregem	4	...	...	...	...	...	...	1 35	1 10	5 50	2 —	1 80
Ieperen	4	15 50	...	12 62	...	16 25	...	...	...	5 50	2 20	2 05

Te Lier en te Kortrijk werd de tarwe per hectoliter verkocht. Te Mechelen de eieren per 12 stuks. Te Diest de boter per 1/2 kilo en de eieren per stuk.

Inschrijvingsbulletijn

De Ondergeteekende verklaart zich te abonneeren voor ZES MAANDEN op het weekblad DE LANDBOUWER, aan den prijs van VIJF EN ZEVENTIG CENTIEMEN.

Naam en Voornaam

Straat

N^o

Te

Handteeken